



«فصل اول کتاب روش‌های تحقیق در علوم رفتاری»

۱. **منابع گوناگون انسان برای شناخت:** ۱- استناد به مقام صلاحیت دار ۲- شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک و رمز و راز ۳- شیوه خردگرایانه ۴- روش علمی (صفحه ۱۹ و ۲۰)
۲. **تحقیق عبارت است** از فرآیند جستجوی منظم برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین. (صفحه ۲۲)
۳. این سوال که «چگونه داده‌های گردآوری شود و مورد تفسیر قرار گیرد، به طوری که ابهام حاصل از آن-ها به حداقل ممکن کاهش یابد.» **مربوط به روش‌شناسی تحقیق** است. (صفحه ۲۲)
۴. روش تحقیق مناسب بر اساس **گزاره‌های تحقیق** انتخاب می‌شود. (صفحه ۲۲)
۵. **مراحل روش علمی تحقیق:** ۱- پی بردن به مسئله ۲- جستجوی پیشینه ۳- تدوین فرضیه ۴- مشاهده و آزمون فرضیه ۵- پذیرش، رد یا تعدیل کردن فرضیه (صفحه ۲۳)
۶. **مراحل تفصیلی اجرای طرح تحقیق علمی عبارتست از:** ۱- انتخاب موضوع تحقیق ۲- بیان مسئله ۳- پیشینه تحقیق ۴- بیان گزاره‌های مسئله (هدف/فرضیه/سوال‌ها) ۵- مشخص کردن متغیرها و مقیاس سنجش آن‌ها ۶- تعیین ابزار اندازه‌گیری ۷- مشخص کردن جامعه مورد بررسی، نمونه و حجم نمونه ۸- انتخاب روش تحقیق ۹- گردآوری داده‌ها ۱۰- تنظیم و تلخیص داده‌ها ۱۱- تحلیل داده‌ها و نتیجه‌گیری ۱۲- تدوین گزارش و اشاعه یافته‌ها (صفحه ۲۴)

«فصل دوم کتاب روش‌های تحقیق در علوم رفتاری»

۷. **انتخاب موضوع تحقیق** اولین مرحله در تدوین و اجرای یک طرح پژوهشی است. (صفحه ۲۹)
۸. **موضوع تحقیق باید دارای چه ویژگی‌هایی باشد؟** ۱- پژوهشگر به آن موضوع علاقه‌مند باشد ۲- بدیع باشد ۳- پژوهش پذیر باشد ۴- اهمیت و اولویت داشته باشد ۵- توانائی پژوهشگر ۶- منابع مادی ۷- منابع اطلاعاتی ۸ به صرفه باشد. (صفحه ۲۹ تا ۳۱)
۹. **یک مسئله تحقیق زمانی از اهمیت برخوردار است که:** ۱- فراهم آوردن دانش در یک زمینه خاص ۲- کمک به تدوین نظریه ۳- تعمیم نتایج تحقیقات قبلی (افزایش اعتبار بیرونی) ۴- پیشبرد روش‌شناسی تحقیق ۵- روشن ساختن برخی از مسائل مهم روز (صفحه ۳۲)
۱۰. **گزاره‌های مسئله عبارتند از** هدف‌ها، فرضیه‌ها و سوال‌های تحقیق و نحوه بیان آن‌ها که از موضوع تحقیق **خاص‌تر** است و **دامنه مسئله تحقیق** را محدود می‌نماید. (صفحه ۳۳)

۱۱. برای محدود کردن یک موضوع به یک مسئله خاص چه اقدام‌های توصیه می‌شود؟ ۱-

بررسی منابع دست دوم (مجله‌های علمی یا دایره المعارف‌ها و سالنامه‌ها و کتب راهنما) ۲- تماس با استفاده کنندگان احتمالی نتایج تحقیق به منظور تصریح نیازها ۳- گفتگو با کسانی که در زمینه مورد نظر تخصص داشته یا دارای، تجربه و اطلاعات خاص می‌باشند. (صفحه ۳۳)

۱۲. انواع سوال تحقیق و نمونه‌ای از هر کدام بیان کنید. الف) سوال‌های توصیفی که در اینگونه

سوالات معمولاً از کلمات "چه می‌باشد"، "چيست" و "چگونه است" استفاده می‌شود. مثل سطح پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ... چگونه است؟ ب) سوال‌های رابطه‌ای: چگونگی رابطه دو یا چند متغیر مورد نظر قرار می‌گیرد. مثل، چه رابطه‌ای بین مفهوم خود و پیشرفت وجود دارد؟ ج) سوال های تفاوتی: با تفاوت سطوح متغیرها سروکار دارد مثل: آیا بین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر پایه ... با دانش‌آموزان پسر همان پایه چه تفاوتی وجود دارد؟ (صفحه ۳۴ و ۳۵)

۱۳. فرضیه‌های تحقیق: حدس بخردانه درباره رابطه دو یا چند متغیر است که به صورت جمله خبری

بیان می‌شود. فرضیه‌ها هیچگاه اثبات یا ابطال نمی‌شوند بلکه تأیید یا رد می‌شوند (صفحه ۳۵)

۱۴. فرضیه تحقیق ترجیحاً جهت‌دار است. یعنی رابطه مشخصی را بین دو یا چند متغیر بیان می‌کند.

(صفحه ۳۵)

۱۵. در فرضیه تحقیق چه زمانی از آزمون یک طرفه یا دو طرفه استفاده می‌شود؟ در مواردی که

فرض بدیل جهت دار است گزاره خاص تحقیق، فرضیه می‌باشد و آزمون آماری هم یک طرفه است. در حالی که فرض بدیل جهت دار نیست و گزاره خاص به صورت سوال است و از آزمون دو طرفه باید استفاده کرد. (صفحه ۳۷ و ۳۸)

۱۶. معانی واژه‌های "سازه"، "مفهوم" و "متغیر" را بیان نمایید. برخی از واژه‌ها به صورت

مستقیم قابل مشاهده نیست (مثل انگیزش، هوش و اضطراب) این مفاهیم پیچیده که در سطح بالایی از انتزاع قرار دارند سازه نامیده می‌شوند. مفهوم واژه انتزاعی است که برای توضیح دادن و یا معنا دادن به تجربیاتمان از آن‌ها استفاده می‌کنیم. متغیر عبارت است از ویژگی واحد مورد مشاهده، متغیر کمی است که اعداد یا ارزش‌ها به آن منتسب می‌شود. (صفحه ۳۹)

۱۷. قابلیت اجتماعی یک سازه است زیرا از یک سو به مهارت‌های اجتماعی، شناختی و عاطفی و از سوی

دیگر به فرآیند اجتماعی شدن و تجربه‌های اجتماعی در روابط میان فردی اشاره دارد. (صفحه ۳۹)

۱۸. تعریف مفهومی چیست؟ به تعریف یک واژه توسط واژه‌های دیگر اشاره دارد. در این تعریف از واژه

های انتزاعی و ملاک‌های فرضی استفاده می‌شود. (صفحه ۴۰)

۱۹. تعریف عملیاتی چیست؟ تعریفی است که بر ویژگی‌های قابل مشاهده استوار است. (صفحه ۴۰)

۲۰. برای تبدیل یک مفهوم انتزاعی به تعریف عملیاتی رعایت چه نکاتی لازم است؟ ۱- بررسی

تعریف‌های عملیاتی ارائه شده برای پدیده موردنظر در تحقیقات قبلی ۲- انتخاب یا تدوین مناسبترین تعریف عملیاتی ۳- انتخاب بهترین شیوه اندازه‌گیری متغیر تعریف شده. (صفحه ۴۱)

۲۱. **در چه صورت تعریف عملیاتی مورد اعتبار است؟** در صورتی که تعریف عملیاتی معرف واقعی مفهوم یا سازه مورد نظر باشد. (صفحه ۴۱)

۲۲. **انواع تعریف عملیاتی:** الف) اندازه پذیر (پویا و ایستا) ب) آزمایشی (صفحه ۴۲)

۲۳. **تفاوت تعریف عملیاتی اندازه پذیر پویا با ایستا چیست؟** در پویا محقق به ثبت چگونگی رفتار آزمودنی می‌پردازد و در ایستا نتیجه برون داد رفتار آزمودنی اهمیت دارد. (صفحه ۴۲)

۲۴. **متغیر کیفی (مقوله‌ای):** حالت‌های گوناگون یک ویژگی مانند جنس، مذهب شغل و ... (صفحه ۴۲)

۲۵. **متغیر کمی:** متغیری که برای اندازه‌گیری آن می‌توان اعداد را به وضعیت آزمودنی و بر طبق قاعده معین منتسب کرد (متغیر کمی پیوسته و وابسته) (صفحه ۴۲)

۲۶. **متغیر مستقل:** یک ویژگی از محیط فیزیکی یا اجتماعی است که بعد از انتخاب، دخالت یا دستکاری شدن توسط محقق مقادیری را می‌پذیرد تا تأثیرش بر روی متغیر دیگر (متغیر وابسته) مشاهده شود. (صفحه ۴۳)

۲۷. **متغیر وابسته:** متغیری است که تغییرات آن تحت تأثیر متغیر مستقل قرار می‌گیرد. (صفحه ۴۴)

۲۸. **متغیر تعدیل کننده:** متغیر کیفی یا کمی است که جهت یا میزان رابطه میان متغیرهای مستقل و وابسته را تحت تأثیر قرار می‌دهد. (صفحه ۴۴)

۲۹. **در پژوهش «چه رابطه‌ای میان پیشرفت تحصیلی و عزت نفس دانش آموزان پسر پایه پنجم ابتدائی وجود دارد؟» متغیر کنترل کدام است؟** اثر پایه تحصیلی و جنسیت بر پیشرفت تحصیلی و عزت نفس کنترل می‌شود. (صفحه ۴۴)

۳۰. **متغیر مداخله‌گر چیست و اثر آن چگونه است؟** متغیری است که محقق برای استنتاج از نحوه تأثیر متغیر مستقل بر متغیر تابع موردنظر قرار می‌دهد و تأثیر آن را نه می‌توان کنترل کرد و نه به‌طور مستقیم و مستقل از سایر متغیرها مشاهده کرد. (صفحه ۴۵)

۳۱. **از نظر دقت اندازه‌گیری؛ کمترین مقیاس اسمی و بیشترین مقیاس نسبی است.** (صفحه ۴۶)

۳۲. **مقیاسی که هیچ رابطه ریاضی بین آنها وجود ندارد.** مقیاس اسمی. (صفحه ۴۶)

۳۳. **در کدام مقیاس مبداء صفر وجود دارد؟** مقیاس فاصله‌ای (صفحه ۴۷)

«فصل چهارم کتاب روش‌های تحقیق در علوم رفتاری»

۳۴. **منظور از پارادایم چیست؟** مجموعه‌ای از مفروضات، مفاهیم یا گزاره‌هاست که از نظر منطقی به طور انعطاف‌پذیری به هم مرتبط بوده و جهت فکری و پژوهشی را هدایت می‌کند (صفحه ۷۷)

۳۵. **ویژگی‌های اساسی پارادایم خردگرایانه:** تلخیصی بودن، تکرار پذیر بودن و ابطال پذیر بودن. (صفحه ۷۷)

۳۶. **روش تحقیق در علوم رفتاری با توجه به چه ملاک‌هایی تقسیم می‌کنند؟** (الف) هدف تحقیق (ب) نحوه گردآوری داده‌ها (صفحه ۷۸)

۳۷. **تحقیقات در علوم رفتاری بر حسب هدف به چند دسته تقسیم می‌شوند؟** (الف) تحقیق بنیادی (ب) تحقیق کاربردی (ج) تحقیق و توسعه (صفحه ۷۹)

۳۸. **تحقیقات بر حسب نحوه گردآوری به چند دسته تقسیم می‌شوند؟** (الف) تحقیق توصیفی (غیرآزمایشی) (ب) تحقیق آزمایشی (صفحه ۸۱)

۳۹. **تحقیق توصیفی:** مجموعه روش‌هایی که هدف آن توصیف نمودن شرایط و پدیده‌هاست. بیشتر تحقیقات علوم رفتاری از این نوع است. این تحقیق شامل دسته‌های زیر است: ۱- تحقیق پیمایشی ۲- تحقیق همبستگی ۳- اقدام پژوهی ۴- بررسی موردی ۵- تحقیق پس- رویدادی (علّی- مقایسه‌ای) (صفحه ۸۲)

۴۰. **تحقیق پیمایشی و انواع آن:** برای بررسی توزیع ویژگی‌های یک جامعه آماری به کار می‌رود. انواع آن شامل (الف) روش مقطعی (ب) روش طولی (ج) روش دلفی (صفحه ۸۲ و ۸۳)

۴۱. **تحقیق پیمایشی - روش مقطعی:** به منظور گردآوری داده‌ها درباره یک یا چند صفت در یک مقطع از زمان (یک روز، یک هفته و ...) از طریق نمونه‌گیری از جامعه (صفحه ۸۳)

۴۲. **تحقیق پیمایشی - روش طولی:** داده‌ها در طول زمان و یا در زمانهای مختلف گردآوری می‌شود تا تغییرات بر حسب زمان بررسی شود. سه نوع بررسی دارد: ۱- بررسی روند فرآیندها ۲- بررسی یک گروه ویژه ۳- بررسی یک گروه منتخب (صفحه ۸۳)

۴۳. **تحقیق پیمایشی - روش دلفی:** زمانی که بخواهیم درباره اتفاق نظر یک جمع صاحب‌نظر درباره یک موضوع خاص به بررسی بپردازیم. (صفحه ۸۴)

۴۴. **تحقیق اقدام پژوهی:** هدف این پژوهش توصیف شرایط یا پدیده‌های مربوط به نظام آموزشی می‌باشد. مزیت این تحقیق این است که پژوهشگر بر اساس نتایج به دست آمده می‌تواند تعدیل یا تغییر لازم را بلافاصله به عمل آورد. این تحقیق شامل چهار مرحله است. ۱- تشخیص و برنامه‌ریزی ۲- اقدام برای رفع مشکل ۳- مشاهده به منظور نمایان ساختن میزان تغییرات انجام شده جهت رفع مشکل ۴- تحلیل و تعدیل (صفحه ۸۶)

۴۵. **بررسی موردی:** هدف این پژوهش مطالعه و مشاهده تفصیلی ابعاد مورد تحت مطالعه و تفسیر مشاهده‌ها از دیدگاه کل‌گرا است. که شامل چهار مرحله می‌باشد (الف) بیان مسئله و انتخاب مورد (واحد تحلیل) (ب) انجام عملیات میدانی (گردآوری داده‌ها) (ج) سازماندهی داده‌ها (د) تدوین گزارش. هرگاه مطالعه موردی به بررسی چندین مورد بپردازد به آن مطالعه «میان موردی» گویند. از بررسی موردی بیشتر در مطالعات روان‌شناختی استفاده می‌گردد. (صفحه ۸۹-۹۰)

۴۶. **روش تحقیق همبستگی:** در این نوع تحقیق رابطه میان متغیرها بر اساس هدف تحقیق تحلیل می‌گردد. این روش بر اساس هدف به سه دسته تقسیم می‌شوند الف) مطالعه همبستگی دو متغیری ب) تحلیل رگرسیون ج) تحلیل ماتریس همبستگی یا کواریانس (صفحه ۹۱)

۴۷. **در تحقیق همبستگی دومتغیری** از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. (صفحه ۹۱)

۴۸. **در تحلیل رگرسیون** هدف معمولاً پیش‌بینی یک یا چند متغیر ملاک از یک یا چند متغیر پیش‌بین است. یک متغیر ملاک از چند متغیر پیش‌بین از مدل رگرسیون چندگانه و پیش‌بینی همزمان چند متغیر ملاک از متغیرهای پیش‌بین یا زیر مجموعه‌ای از آن‌ها باشد از مدل رگرسیون چند متغیری استفاده می‌شود. روش‌های اسای این تحلیل شامل الف) روش همزمان ب) روش گام به گام (متغیر پیش‌بین بر اساس بالاترین ضریب همبستگی صفر مرتبه با متغیر ملاک) ج) روش سلسله مراتبی (صفحه ۹۳)

«فصل ششم کتاب روش‌های تحقیق در علوم رفتاری»

۴۹. **خاصیت جامعیت از جامعه آماری:** "جامعه آماری باید چنان بیان شود که از نقطه نظر زمانی و مکانی همه واحدهای مورد مطالعه را در بر بگیرد" (صفحه ۱۷۸)

۵۰. **خاصیت مانعیت:** "جامعه آماری باید چنان بیان شود که از شمول واحدهایی که نباید به مطالعه آن‌ها پرداخته شود جلوگیری به عمل آید" (صفحه ۱۷۸)

۵۱. **شرط لازم برای نمونه‌گیری تصادفی چیست؟** (نیمسال اول ۹۰-۹۱) در دسترس بودن فهرست افراد جامعه آماری

۵۲. **نمونه‌گیری خوشه‌ای** حالت خاصی از نمونه‌گیری چند مرحله‌ای است.

۵۳. **با بکار بردن روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای می‌توان** یک "نمونه معرف" جامعه انتخاب کرد.

۵۴. **در صورتی که فهرست کامل افراد جامعه مورد مطالعه در دسترس نباشد** از نمونه‌گیری خوشه‌ای استفاده می‌شود (نیمسال دوم ۹۲-۹۱)

۵۵. **در نمونه‌گیری طبقه‌ای:** از دسته‌های نمونه‌گیری شده به صورت تصادفی استفاده می‌شود (نیمسال دوم ۹۴-۹۳)

۵۶. **حجم نمونه برای آزمون فرض آماری درباره میانگین یک جامعه، متأثر از عوامل سطح معنا داری- واریانس جامعه - حجم اثر است**

۵۷. **جنبه‌های برتری روش نمونه‌گیری الف)** با صرفه‌تر بودن ب) سرعت عمل ج) بالارفتن کیفیت داده‌ها

۵۸. **نمونه‌گیری سیستماتیک مشابه نمونه‌گیری تصادفی ساده می‌شود اگر** در صورتی که چگونگی ترتیب افراد جامعه در چارچوب نمونه‌گیری رابطه‌ای با صفت متغیر نداشته باشد

۵۹. **در نمونه‌گیری طبقه‌ای** واحدهای جامعه که از نظر صفت متغیر همگن‌تر هستند در یک بخش قرار خواهند گرفت

« فصل اول کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۶۰. **ویژگی‌های تحقیق؛** تحقیق خیلی وقت گیر است، تحقیق در طول زندگی فرد تداوم دارد، تحقیق نوعی فضولی کردن است

۶۱. **مهارت‌های لازم برای تحقیق کردن** الف (پرسیدن ب (گوش دادن ج (یادداشت برداشتن

۶۲. **روند نمای فرآیند تحقیق؛** طراحی تحقیق، جمع‌آوری اطلاعات، نمونه‌گیری، تحلیل داده‌ها، تنظیم گزارش

۶۳. **در تحقیقات کیفی؛** جمع‌آوری اطلاعات، طبقه‌بندی، خواندن و تحلیل همزمان صورت می‌گیرد

۶۴. **در تحقیق کمی؛** تصمیم‌گیری درباره‌ی تحلیل داده‌ها بایستی پیش از آغاز کار میدانی و جمع‌آوری اطلاعات انجام شود

۶۵. **راه‌های افزایش انگیزه برای تحقیق کردن**

الف (اگر موضوع تحقیق مورد علاقه شما نیست آن را با موضوع که علاقه دارید تغییر دهید

ب (بجای تمرکز بر نتیجه تحقیق بر مهارت‌هایی که در عین تحقیق به دست می‌آورید فکر کنید

د (به خودتان قول دهید کارتان را با موفقیت به پایان برسانید

۶۶. **معرف اصیل و بدیع بودن تحقیق:**

الف (کار پژوهشی باید حاوی اطلاعات جدید باشد که برای اولین بار انجام گرفته است

ب (تداوم کار نو و اصیل که قبلاً انجام گرفته است

ج (ارائه‌ی اسناد و مدارک تازه برای موضوع قدیمی باشد

۶۷. **تحقیق یک فعالیت اجتماعی است که به نحوی تحت تأثیر انگیزه و ارزشهای اجتماعی محقق است.**

« فصل دوم کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۶۸. **مهمترین تصمیمی که محقق در جریان تحقیق می‌گیرد** انتخاب موضوع می‌باشد

۶۹. **از این طریق‌ها می‌توان با قواعد و مقررات مربوط به تحقیق آشنا شد:** الف) مذاکره با استادان راهنما

و همکاران ب) بررسی طرحهای تحقیق که اخیراً نوشته شده اند ج) بررسی ادبیات تحقیق

۷۰. **یکی از مهارت‌های کلیدی یک پژوهشگر** انتخاب موضوع مناسب می‌باشد

۷۱. **ویژگی‌های عنوان تحقیق:** الف) عنوان نه خیلی کوتاه و نه خیلی بلند باشد ب) عنوان مبین گستره تحقیق

می‌باشد ج) عنوان متناسب با زمان و امکانات باشد

۷۲. **هزینه های انجام یک تحقیق:** الف) هزینه ثبت نام یا امتحان ب) هزینه رفت و آمد و سفرهای ضروری ج) هزینه تلفن ، پست و ...
۷۳. **موضوع دسترسی به منبع و اطلاعات در مورد تحقیق از این طریقها قابل بررسی هست:** الف) مراجعه به اشخاص ب) کتابخانه ج) پیشینه تحقیق ها
۷۴. **یکی از فنون استاندارد بارش مغز:** ترسیم نمودار شبکه ای مسائل
۷۵. **تعیین نقطه تمرکز و هدف پروژه تحقیق به این عوامل بستگی دارد:** الف) عملی بودن ب) تحقیق در زمان و مکان معین ج) متناسب با هزینه بودن
۷۶. **سوالهایی که برای تعیین نقطه تمرکز و هدف پروژه تحقیقی مطرح می شود** الف) ماهیت پدیده‌ی موجود یا واقعیت اجتماعی مورد تحقیق چیست ؟ ب) موضوع مورد تحقیق با کدام رشته و گرایش ارتباط دارد؟ ج) مسئله یا معمای اصلی چیست ؟
۷۷. **مفهوم** «یک ایده ی کلی که معنی بخصوصی برای یک گروه از موضوعات ارائه می دهد»
۷۸. **جستاره** «طرح مسائلی هستند که ارتباط سوال کلی تحقیق رشته اصلی و گرایش خاص آن رشته یا موضوعات تخصصی را با امور عمومی نشان می دهد»
۷۹. **زمینه پیشینه تحقیق و دانش و ادبیات موجود در هر موضوع تحقیق** در جهت غنی تر کردن پروژه تحقیق
۸۰. **پژوهشگران کم تجربه موضوع تحقیق خود را بر اساس اشتیاق انتخاب می کنند**
۸۱. **ویژگی های فرآیند تحقیق شامل:** الف) فرآیندی پایان ناپذیر ب) فرآیندی مارپیچی شکل ج) می توان بارها آن را تکرار کرد
۸۲. **با تهیه طرح اولیه تحقیق می توان به واقع گرایانه بودن پروپوزال تحقیق خود پی برد.**
۸۳. **تحقیق از نظر علمی یک کار تخصصی و از نظر اجرایی یک فعالیت فردی است.**
۸۴. **نظارت و راهنمایی علمی در پروژه های دانشگاهی وظیفه استاد راهنما است.**
۸۵. **انتظارات دانشجویان از استادان راهنما** الف) واقعا آنها را راهنمایی کنند ب) کارهای آنان را با دقت بخوانند ج) انگیزه ی کافی برای ارائه ی اطلاعات به دانشجویان داشته باشند
۸۶. **انتظارات استادان راهنما از دانشجویان** الف) مستقل باشند ب) در دادن گزارش پیشرفت کار خود صادق باشند ج) به توصیه استادان راهنما عمل کنند
۸۷. **مزایای تحقیق گروهی** الف) شما را قادر می سازد که کارها و مسئولیت های خود را با دیگران تقسیم کنید ب) یک شبکه پشتیبانی برای شما فراهم میکند ج) امکان کسب تجربه کار گروهی را برای شما فراهم میکند
۸۸. **مزایای تحقیق فردی** الف) مالک اصلی حاصل تحقیق خود هستید ب) کلیه کارهای تحقیق را خودتان انجام دهید ج) ممکن است پروژه شما به یک نتیجه خیلی تخصصی منتهی شود

۸۹. در دفترچه یادداشت باید این موارد را یادداشت کرد الف) میزان پیشرفت ب) نوع احساس ج) تفکر
۹۰. پژوهشگر یادداشت‌های خود را بر حسب موضوعات مختلف می‌تواند بر این روش‌ها سازمان دهد
- الف) یادداشت مشاهده ای ب) یادداشت روش شناختی ج) یادداشت تحلیلی
۹۱. یادداشت‌های مشاهده ای برای ثبت وقایع که دیده یا شنیده ایم مناسب است
۹۲. یادداشت‌های روش شناختی فعالیت‌های عملیاتی یا نقشه‌های آن را منعکس می‌کند
۹۳. یادداشت‌های تحلیلی پژوهشگر را قادر می‌سازد تا در مورد استنتاج و استنباط مهارت پیدا کند
۹۴. یادداشت برداری وسیله ای برای تراوش ایده‌ها و تمرین منظمی برای نوشتن گزارش پژوهش
۹۵. مشخصه اصلی و مشترک انواع تحقیق در چیست؟ تحقیق فرآیند برنامه ریزی شده، هوشیارانه، نظامند و قابل اعتماد برای یافتن حقایق یا فهم عمیق مسائل است. (صفحه ۶) (نیم سال دوم ۹۳-۹۴)
۹۶. عنوان تحقیق؛ نه طولانی باشد و نه کوتاه (به اندازه ای که نتوان یک کلمه از آن را حذف کرد). (صفحه ۳۲)
۹۷. آشکارترین نقطه شروع یک تحقیق؛ طرح سوالاتی است که در صدد یافتن پاسخ آنهاست (صفحه ۴۵)
۹۸. یک پروژه متعادل تحقیق شامل مطالعات موضوعات جزئی که به نحو قابل فهمی به یک رشته علمی گسترده مربوط می‌شود (صفحه ۵۱)
۹۹. یادداشت‌های روزانه تحقیق منبع پرارزشی در زمینه تحقیق شما به شمار می‌رود و یادآور وقایع مهم و جنبه‌های خاص گردآوری اطلاعات و کارهای میدانیست. همچنین، وسیله‌ای برای تراوش ایده‌ها و تمرین منظمی برای نوشتن گزارش پژوهش (صفحه ۶۶)

« فصل سوم کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۱۰۰. نمونه به انتخاب تعدادی از افراد به عنوان آزمودنی و تعمیم نتایج به کل افراد می‌گویند
۱۰۱. مهارت‌های روزانه برای تحقیق الف) خواندن ب) گوش دادن ج) نوشتن
۱۰۲. از روش پرسیدن در هنگام استفاده از تکنیک‌های بررسی اسناد و پرسشنامه استفاده میشود
۱۰۳. ارائه دادن بخشی از فرآیندهای عمومی بحث و استدلال می‌باشد
۱۰۴. بازتاب دادن اندیشه یعنی توانایی کنار ایستادن، اندیشیدن درباره‌ی این که چه کرده‌اید و چه می‌کنید
۱۰۵. الگوهای کیفی، کمی الگوی عمومی تحقیق است که اغلب محققان تازه کار با آن آشنا هستند
۱۰۶. "لینکلن" الگو یا پارادایم را اینگونه تعریف نموده است: «راه‌هایی برای شکستن پیچیدگی‌های دنیای واقعی تا بتوانیم کارکردهای آنها را در حالت پیوسته درک کنیم»
۱۰۷. در اثبات گرایی باید تا حد امکان به روش همان علوم طبیعی تحقیق پردازد
۱۰۸. هدف اثبات گرایی ارائه تفسیری از پدیده هاست که به کنترل و پیش بینی منجر می‌شود

۱۰۹. **گوبا ولینکلن** از روش اثبات گرایی به عنوان دیدگاه معتبر یاد می کنند
۱۱۰. **برطبق دیدگاه پسا اثبات گرایی** فقط بخشی از جهان را می توان به روش عینی شناخت
۱۱۱. **دیدگاه تفسیر گرایی** با کارهای مارکس وبر گره خورده است
۱۱۲. **تحقیق انتقادی** چالشی و بررسی کننده موضوعات از دیدگاه متفاوت است
۱۱۳. **رویکرد پسا نوین گرایی** سعی می کند تا مرزهای میان هنر و علوم اجتماعی را بر دارد
۱۱۴. **خانواده ی روش شناسی تحقیق: کمی ، کیفی – کتاب خانه ای ، میدانی**
۱۱۵. **مطالعه موردی** به رویکرد های تحقیق به درستی اشاره می کند
۱۱۶. **تحقیق پیمایشی** جزء فنون تحقیق محسوب می شود
۱۱۷. **تعریف کامل و جامع از تحقیق** تحقیق عبارت است از جستوجوی منظم برای یافتن پاسخ یک سوال یا راه حل یک مشکل
۱۱۸. **طرفداران روش علمی و تجربی** معمولاً از روش کمی تحقیق استفاده می کنند
۱۱۹. **طرفداران رویکرد طبیعت گرایانه** از روش کیفی تحقیقی استفاده می کنند
۱۲۰. **در پژوهش کمی** داده ها به صورت اعداد و ارقام هستند
۱۲۱. **پژوهش عملی** مستلزم تجربه مستقیم و بی واسطه تحقیق از پدیده مورد مطالعه است
۱۲۲. **استفاده از پرسشنامه** یکی از فن های تحقیق کمی تلقی می شود
۱۲۳. **مصاحبه و مشاهده** از فن های تحقیقات کیفی تلقی می شود
۱۲۴. **ویژگی های تحقیقات کیفی** الف) فهمیدن رفتار دیگران از دیدگاه خودتان ب) شخصی و ذهنی ج) فرض واقعیت پویا
۱۲۵. **ویژگی های تحقیقات کمی** الف) داده ها قابل اعتماد و پایا ، سخت و تکرار پذیر ب) فرض واقعیت ایستا ج) مشاهده مداخله جویانه
۱۲۶. **شباهت های تحقیقات کمی و تحقیقات کیفی** الف) تحقیق کمی و کیفی برای آزمون نظریه اکتشاف به کار می رود ب) داده های کیفی شامل داده های کمی هم هست ج) داده های کیفی شامل داده های کیفی هم هست
- ۱۲۷.
۱۲۸. **فن های تحقیق** الف) مطالعه و بررسی اسناد و مدارک ب) مصاحبه ج) مشاهده
۱۲۹. **تحقیق در عملیات** « فرآیند کل نگر و وابسته به زمینه خاص که درصدد یافتن راه حلهای عملی و تولید دانش جدید از طریق ترکیب فعالیتهای مختلف»
۱۳۰. **هدف اصلی تحقیق در عملیات** بهبود عمل و فعالیت

۱۳۱. **معیارهای شناخت رویکرد تحقیق در عملیات** (الف) آموزنده است (ب) مسئله محور و دارای زمینه و روش برای آینده است (ج) مستلزم ایجاد تغییر است
۱۳۲. **روش مطالعه ی موردی** روش انتخابی برای مطالعه ی پدیده هایی است که به طور آشکارا از زمینه های وقوع خود قابل تمییز نیستند
۱۳۳. **تاریخچه های زندگی، داستان های گفتاری یا نوشتاری نمونه ای از مطالعه ی موردی است**
۱۳۴. **محاسن رویکرد مطالعات موردی** (الف) داده های گردآوری شده در مطالعات موردی حاصل تجارب اشخاص و کارشناسان است و قابل اعتماد (ب) مطالعات موردی به محقق امکان می دهد تا پیچیدگی زندگی اجتماعی را نشان دهد (ج) مطالعات موردی می تواند به مسائل عام تر تعمیم داده شود
۱۳۵. **علوم اجتماعی** با رفتار و دیدگاه های انسان سروکار دارد
۱۳۶. **محاسن روش تحقیق تجربی** (الف) به دلیل تصادفی بودن انتخاب نمونه داده ها اشتباه در نتیجه گیری به حداقل می رسد (ب) انجام پیش آزمون و پس آزمون موجب معتبر شدن نتایج می شود (ج) تحقیق تجربی رابطه علی بین متغیرها را بیان می کند
۱۳۷. **محاسن رویکرد مطالعات موردی** (الف) پرسشها طوری طراحی میشود که جهت دار نباشد (ب) تحقیقات پیمایشی معطوف به تکرار نتایج در آینده است (ج) تحقیقات پیمایشی با عمق وسیع ممکن است به شکست بینجامد
۱۳۸. **ماهیت تحقیق** یکی از عوامل کلیدی و تعیین کننده در انتخاب رویکرد تحقیق است
۱۳۹. **هدف از بکارگیری چند روش در پژوهش های اجتماعی:** اعتبار اطلاعات جمع آوری شده را گسترش دهیم به این عمل اصطلاحاً سه بعدی کردن گویند.
۱۴۰. **مدل های تحقیق اجتماعی:** اثبات گرایی، پسا اثبات گرایی، تفسیری، انتقادی و پسا نوین گرایی (صفحه ۷۹)
۱۴۱. **اثبات گرایی:** به همان روش های علوم طبیعی به تحقیق می پردازد. به صورت عینی تحقیق می کند. شناخت واقعیت از طریق به کارگیری ابزارهایی مانند آزمایش و پرسشنامه امکان پذیر است. هدف تحقیق اثبات گرا ارائه تفسیری از پدیده هاست که به کنترل و پیش بینی آنها منجر می شود. (صفحه ۷۹)
۱۴۲. **پسا اثبات گرایی:** باورهای پایه ای اثبات گرایی را قبول دارد ولی استدلال می کند که واقعیت ها اجتماعی را به دلیل ماهیت آنها صرفاً به صورت احتمالی و ناکامل می توانیم بشناسیم (صفحه ۷۹)
۱۴۳. **تفسیر گرایی:** رویدادهای اجتماعی را به عنوان پدیده های فرهنگی در موقعیت تاریخی تفسیر می کند. انواع تفسیر گرایی: هرمنوتیک، تأویل و تفسیر معانی، پدیدارشناسی و تعامل گرایی نمادین (صفحه ۸۰)
۱۴۴. **انتقادی:** این تحقیق به دنبال فهم پدیده های اجتماعی نیست بلکه تحقیقی است چالشی و دیدگاه های متفاوت و متضاد یک موضوع را به منظور ایجاد تغییر بررسی می نماید و انواع آن از این دست است: فمینیسم، مارکسیسم های جدید، مکتب ضدنژادپرستی و رویکردهای مشارکتی (صفحه ۸۰)

۱۴۵. **پسا نوین گرایی:** مدل‌های قبلی مبتنی بر نظریه کلان برای فهم دنیای اجتماعیست و این مدل دوران روایتها و نظریه‌های کلان را تمام شده می‌داند. این مدل مرزهای بین هنر و علوم اجتماعی را برداشته و دنبال یک دیدگاه استدلالی برای ایجاد دنیای بهتر است. مهمترین نوع این مدل پس‌اساختارگراییست (صفحه ۸۰)

۱۴۶. **در تحقیقات علوم اجتماعی چه تفاوتی بین روش علمی و تجربی با روش طبیعت گرایانه پدیدرانشناسانه است؟** رویکرد علمی با این فرض کلی پیش می‌رود که پدیده‌های اجتماعی واقعیتی عینی و بیرونی است اما رویکرد طبیعت گرایان بر اهمیت تجارب شخصی افراد تأکید دارند و بیشتر از روش‌های تحلیل کیفی در تحقیق سود می‌جویند. (صفحه ۸۳)

۱۴۷. **روش کیفی و روش کمی:** تحقیق کیفی مستلزم تجربه مستقیم و بی واسطه محقق از پدید مورد مطالعه هست و تحقیق کمی، به عنوان ایده متضاد تعبیر می‌شود و متضمن شناختی از راه تجربه غیر مستقیم و انتزاعی و افزودن یا تکرار یا به عبارت روشن تر کمی کردن آنها حاصل می‌شود. (صفحه ۸۴)

۱۴۸. **تحقیق عملیات:** رویکردی کاملاً کاربردی و تجربیتس. طرح تحقیقی را عرضه می‌دارد که فرآیند پژوهش را به زمینه پژوهش پیوند می‌دهد و دارای اهداف عملی و منتهی به ایجاد تغییر است. (صفحه ۹۲)

۱۴۹. **مطالعات موردی:** روشی برای مطالعه پدیده‌هایی است که به طور آشکار از زمینه‌های وقوع خود قابل تمیز نیستند. و هدف آن آزمون عمیق و تحلیل گسترده ابعاد گوناگون پدیده‌ای است که دوره زندگی مورد تحت مطالعه را تشکیل می‌دهد (صفحه ۹۴)

« فصل چهارم کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۱۵۰. **دلایل خواندن برای تحقیق الف)** به شما ایده می‌دهد (ب) چشم انداز شما را گسترش می‌دهد و به کارهایتان نظم می‌بخشد (ج) برای توجیه استدلال‌های شما مفید است

۱۵۱. **مقاصد برای خواندن در طی تحقیق الف)** ارائه اطلاعات درباره‌ی موضوع‌های مشابه (ب) ارائه‌ی اطلاعات در زمینه تحقیق شما (ج) ارائه‌ی اطلاعات درباره‌ی روش تحقیق

۱۵۲. **منابع خواندن در طی تحقیق الف)** کتابخانه (ب) اینترنت (ج) همکاران و دوستان

۱۵۳. **منابع اطلاعاتی جهت خواندن در طول تحقیق الف)** کتابها (ب) تلویزیون (ج) نشریات

۱۵۴. **نشریات** تنها منابع جدید و منطقی درباره‌ی موضوع مورد نظر در تحقیق هستند

۱۵۵. **منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه ها** الف) کتابداران (ب) کاتالوگ ها (ج) رایانه ها و پایگاه های اطلاعاتی

۱۵۶. **اصطلاح پژوهشی خواندن انتقادی** بررسی حساب شده و منطقی از آنچه دیگران گفته اند و نوشته اند

۱۵۷. **تعریف خواندن انتقادی ۱-** خواننده‌ای است که با ارائه نظرات و یافتن پاسخ‌های شخصی به آنچه نوشته شده است از توضیح صرف فراتر می‌رود ۲- خواننده‌ای است که از زبان خاصی استفاده می‌کند ۳- خواننده ای است که ارزش تئوری‌های که اطلاعات موجود در متن را در اختیار ما قرار می‌دهد آشکار می‌کند

۱۵۸. **روشهای کسب منبع درباره ی روشهای تحقیق** (الف) متنهای روش شناختی (ب) نشریات درباره ی روشها (ج) گزارش‌های اعترافی
۱۵۹. **صفات یک پژوهشگر موفق** (الف) خلاقیت (ب) موشکاف بودن (ج) دقیق بودن
۱۶۰. **مرور پیشینه تحقیق** روش واضح، نظام مند، و قابل تجدید برای شناسایی، تفسیر مطالب ثبت شده توسط پژوهشگر، دانشمندان و متخصصان می باشد
۱۶۱. **سؤالات مربوط به مرور پیشینه تحقیق** (الف) منابع مهم کدامند؟ (ب) دیدگاههای سیاسی کدامند؟ (ج) مفاهیم و نظریه های مهم کدامند؟
۱۶۲. **مسائل و مشکلات در حین خواندن** (الف) هیچ مطلبی درباره ی تحقیق من نوشته نشده است (ب) مطالب خیلی زیاد است (ج) همه ی مطالعات در این زمینه انجام شده است

« فصل پنجم کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۱۶۳. **راه های صرفه جویی در وقت برای تحقیق** (الف) تقسیم کار (ب) استراحت با هدف (ج) واگذاری
۱۶۴. **سؤالات کمک برای استفاده بهینه از وقت** (الف) مهم ترین کار های که مجبور به انجام آن هستی کدامند (ب) برای انجام به موقع یه کار به چه کسانی متکی هستی (ج) برای هر کاری چقدر فرصت دارید
۱۶۵. **درجه ی اهمیت افراد و سازمان‌ها در تحقیق به نوع پروژه تحقیق و موفقیت تحصیلی بستگی دارد**
۱۶۶. **استاد راهنما** مسئولیت آکادمیک هدایت و راهنمایی دانشجو در انجام پروژه های
۱۶۷. **طرز رفتار با استاد راهنما، مدیر دانشگاه و مشاور** ۱- واگذاری کلیه اختیارات و مسئولیت ها به شخصیت های دیگر نتیجه خوبی ندارد ۲- در رابطه با استاد راهنما و محقق مسئولیت ها دو طرفه است ۳- اگر کمکی از استاد راهنما، مشاور و ... خواستید آمادگی رد شدن این درخواست را داشته باشید
۱۶۸. **محاسن توافق نامه تحقیق** (الف) نقش ها و مسئولیت های هرکسی را مشخص می کند (ب) انتظارات هرکسی را در رابطه با انجام کار، ترتیب ملاقات ها و ... مشخص می کند (ج) به برقراری روابط کاری کمکی کند
۱۶۹. **انتظارات از دانشگاه و دانشکده** (الف) چه منابعی و در چه زمانی در دسترس شما قرار خواهد داد (ب) چه نوع خدمات پژوهشی ارائه می شود (ج) چه نوع خدمات کتابخانه ای و در کجا ارائه می شود
۱۷۰. **فناوری اطلاعات** امروزه یکی از ابزارهای اصلی برای مدیریت اطلاعات است
۱۷۱. **راه حل برخورد با مشکلات در طی تحقیق** (الف) تحقیق را به عنوان فرصتی که در جریان مهارتهایی را خواهید آموخت در نظر بگیریم (ب) در هنگام تحقیق اگر با مانعی برخورد کردیم سعی کنید راهبردها را تغییر دهید (ج) نوشتن موانع تحقیق در پایان تحقیق به گروه های دیگر که خواستار تحقیق در این باره هست کمک می کند

« فصل ششم کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۱۷۲. **دستیابی و شئون اخلاقی** دوجریان کلیدی آغاز جمع‌آوری داده‌هاست
۱۷۳. **تحقیق اجتماعی به مسائل زیر منجر می‌شود** فاش شدن زندگی خصوص، رضایت نداشتن فرد برای اینکه درباره او پژوهش شود و نادرست بودن مطالبی که در گزارش می‌آید
۱۷۴. **انواع نمونه‌گیری تصادفی** تصادفی ساده، اصولی، خوشه‌ای، دسته‌ای، طبقه‌ای
۱۷۵. **انواع نمونه‌گیری غیرتصادفی** راحت، اختیاری، سهمیه‌ای، هدفمند و ابعادی
۱۷۶. **داده‌های ثانویه** محقق‌هایی که مطالعاتشان را بر مبنای اسناد مکتوب قرار داده‌اند از داده‌های ثانویه استفاده می‌کنند. این داده‌ها، داده‌هایی هستند که قبلاً جمع‌آوری شده و توسط شخص دیگری تحلیل شده‌اند.
۱۷۷. **متداولترین داده‌های ثانویه: آمار اداری** جمع‌آوری شده توسط دولت‌ها و ادارات دولتیست.
۱۷۸. **منابع اسنادی برای تحقیق در انگلستان:** ۱- اطلاعات دولتی ۲- قانون دولتی ۳- ثبت‌های تاریخی ۴- اسناد رسانه‌ای ۵- اسناد شخصی
۱۷۹. **ARCHON** دروازه اصلی اطلاعات برای کاربران انگلیسی منابع دست نوشت برای تاریخ انگلستان
۱۸۰. **مصاحبه ساختار نیافته** مصاحبه‌ای ناتوالیستی، زندگینامه‌ای، عمیق، روایی یا غیر صریح
۱۸۱. **مراحل مشاهده** ۱- ضبط وقایع به شیوه‌ی اصولی به همان صورت که اتفاق افتاده‌اند. ۲- کدگذاری این وقایع در دسته‌های ازپیش مشخص شده ۳- تحلیل بعدی وقایع برای ارائه توصیف رابطه‌ی معلم - شاگرد
۱۸۲. **پرسشنامه** یکی از متداولترین فن‌های تحقیق اجتماعی
۱۸۳. **انواع پرسشنامه‌های میدانی** ۱- کمیت یا اطلاعات ۲- مقوله ۳- سنجش ۴- درجه‌بندی ۵- فهرست (انتخاب چندگانه) ۶- جدول ۷- باز

« فصل هفتم کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۱۸۴. **تکنیک‌های سازماندهی داده‌ها** ۱- رمزگذاری ۲- حاشیه نویسی ۳- نامگذاری ۴- انتخاب ۵- خلاصه
۱۸۵. **رمزگذاری** برای ساده و استاندارد کردن داده‌ها جهت تحلیل آن‌ها انجام می‌شود
۱۸۶. **نامگذاری** نوعی کلیشه‌سازی است که نظرات و پیش‌داوری‌ها را از قبل برمی‌انگیزد
۱۸۷. **نرم افزار تحلیل داده‌های کمی** SPSS- MINITAB
۱۸۸. **نرم افزار تحلیل داده‌های کیفی** QSR- ATLAS
۱۸۹. **جمع‌آوری و تحلیل داده‌های مشاهده** هم به صورت ترتیبی و هم به صورت موازی انجام می‌شود.

۱۹۰. **سطوح مختلف تجزیه و تحلیل‌های کیفی** ۱-آمار توصیفی ۲-آمار استنباطی ۳-نسبت‌های ساده ۴-تحلیل چند متغیری

۱۹۱. **مواردی که در تفسیر تحقیق موثر هستند** ۱-دیدگاه محقق ۲-فاصله گرفتن از منابع ۳-فهم مشترک ۴-چگونگی برخورد با گزارشات مختلف ۵-ارزش اطلاعات نامناسب

« فصل هشتم کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۱۹۲. **روش تعیین اندازه نگارش** روش برنامه‌ریزی شده و روش بریدن و کاستن

۱۹۳. **عناصر هر گزارش** ۱-زمینه ۲-یک یا چند درون مایه ۳-نظم و ترتیب ۴-پیوستگی

۱۹۴. **پیوستگی** با اشاره مرتب به درون مایه مطلب، پیوستگی به وجود خواهد آمد.

۱۹۵. **سبک و نحوه بیان** در نوشتن گزارش باید رعایت شود.

« فصل نهم کتاب چگونه تحقیق کنیم؟ »

۱۹۶. **نسخه ماقبل آخر و نسخه نهائی** ۱-کنترل صفحه عنوان ۲-کنترل فهرست مطالب ۳-کنترل منابع ۴-کنترل مقررات

۱۹۷. **افزوده‌های تحقیق** ۱-سپاسگزاری ۲-پیشگفتار ۳-تقویم نامه ۴-چکیده ۵-ضمائم

۱۹۸. **پیشگفتار** بیان مطالب درباره تجربه شخصی نویسنده در ارتباط با انجام کار تحقیق و معمولاً با سپاسگزاری پایان می‌یابد

۱۹۹. **تقویم نامه** آخرین مرحله کار تحقیق است

۲۰۰. **چکیده** مفیدترین قسمت افزوده است که نباید بیشتر از یک صفحه باشد و بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ واژه می‌باشد. چکیده‌ها در تنظیم نسخه نهائی و تغییر ساختار آن به شما کمک می‌کند.

۲۰۱. **ضمائم** باید کوتاه و خلاصه باشد

۲۰۲. **ارزیابی گزارش تحقیق** تشکیل جلسه برای مطرح کردن آن است که در دانشگاه‌ها پرسش و پاسخ نامیده می‌شود و در موسسات به صورت سمینار

تهیه و تنظیم: احسان عباسی، دانشجوی کارشناسی

ارشد رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، درس

روش تحقیق، استاد عجم، بهار ۱۳۹۵